

Türk Tekellerin Sermaye Yatırımlarının Büyük Bölümü ABD'e Gidiyor

Türk tekelleri dış ülkelere sermaye yatırımını artırmaya hız verdiler. Yeni emperyalist Türkiye'nin 105 ülkede sermaye yatırımı var ve 150'den fazla ülkeye ihracat yapmaktadır.

Türkiye Ticaret Bakanlığı'nın 24 Nisan - 2 Haziran 2023 tarihleri arasında yaptırdığı Yurtdışı Yatırım Anketi sonuçlarına göre, Türk tekelleri, 2022 yılı sonuna kadar toplam 2.877 yurtdışında yatırım gerçekleştirmiştir.¹

Türkiye Merkez Bankası (MB)'nin verilerine göre, Türkiye'ye dışardan yatırımlar azalırken, Türkiye'den dış ülkelere sermaye yatırımlarında, Ocak -Temmuz 2023 arasında büyük bir artış var. Daha önceki yıllarda dış ülkelere Türkiye'ye sermaye girişleri fazla olurken, bu kez tersine bir gelişme olmuştur.

Son 7 (Ocak-Temmuz 2023) ayda yabancı ülkelere Türkiye'ye toplam net sermaye girişleri 2 milyar 828 milyon dolar² kadar olurken, yani bir önceki yılın aynı aylarına göre %22,2 azalırken, Türkiye'den dış ülkelere yatırım için giden sermaye çıkışları %7 artarak 3 milyar 116 milyon dolarına çıkmıştır. Bunların içinde konut satışları yoktur. Yabancıların Türkiye'deki konut alışlarının tutarı ise bir önceki yıla göre ise %37 azalmıştır.

Türk tekellerinin bu 7 ay içinde en fazla yatırım yaptıkları ülke 722 milyon dolar ile ABD ilk sırayı almaktadır. ABD'yi, 546 milyon dolar ile Hollanda ve 275 milyon dolar ile İngiltere takip etmektedir. THY'nın New York'a günlük seferini 5'den 6'ya çıkaracağını açıklamasının da bu yatırımlarla doğrudan bir ilişkisi vardır. Sadece İstanbul Hava alanına 130 ülkeden yolcu gelmektedir.

Geriye kalan yatırımlar ise; BAE 221 milyon, Almanya 156 milyon, Portekiz 114 milyon, Yunanistan 110 milyon, İsviçre 77 Milyon, İspanya 50 milyon dolar.³

2002-2022 yılları arasında Türkiye'nin Uluslararası alandaki toplam sermaye yatırımı 60 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun yaklaşık 18 milyar doları Hollanda'da yatırım olarak gerçekleşmiştir. Bunun nedeni ise, Hemen hemen büyük Türk tekellerinin Hollanda'da kurulu şirketleri vardır ve bu tekeller Hollanda'daki şirketleri vasıtasıyla 3. ülkelere yatırımlar yapmaktadır. 10 milyar doları aşan bu yatırımlar, Hollanda'nın yatırımları olarak kayıtlara geçmektedir.

İşçi sınıfı ve emekçileri aşırı yoksullaşırken, büyük tekeller ve bankalar bir önceki yıla göre karlarını en az ona katlarken, işçi sınıfı da bir o kadar yoksullaştı.

Kitleler üzerindeki baskı ve sömürü arttıkça, sermaye aynı oranda büyüyor ve sermaye birikimi arttıkça tekellerin yurt dışında sermaye yatırım iştahları da artıyor.

1 Tersini belirtilmedikçe dolar : ABD dolarıdır.

2 <https://ticaret.gov.tr/data/Raporu.pdf>

3 Naki Bakır, www.dunya.com/kose-yazisi/turk-sermayesinin-bu-yil-yatirimda-gozdesi-abd